

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VIII KADENCJA**

Warszawa, dnia 20 stycznia 2015 r.

Druk nr 816 A

**SPRAWOZDANIE
KOMISJI GOSPODARKI NARODOWEJ
oraz
KOMISJI RODZINY, POLITYKI SENIORALNEJ I SPOŁECZNEJ
(wraz z wnioskami mniejszości komisji)**

**o uchwalonej przez Sejm w dniu 16 stycznia 2015 r.
ustawie o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego
w latach 2008–2015 oraz niektórych innych ustaw**

Marszałek Senatu dnia 16 stycznia 2015 r. skierował ustawę do komisji.

Po rozpatrzeniu ustawy na posiedzeniu w dniach 17 i 20 stycznia 2015 r.

- komisje wnoszą:

Wysoki Senat uchwalić raczy załączony projekt uchwały.

Przewodniczący Komisji
Rodziny, Polityki Senioralnej i Społecznej
(-) Mieczysław Augustyn

Przewodniczący Komisji
Gospodarki Narodowej
(-) Marek Ziółkowski

UCHWAŁA
SENATU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia

**w sprawie ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego
w latach 2008–2015 oraz niektórych innych ustaw**

Senat, po rozpatrzeniu uchwalonej przez Sejm na posiedzeniu w dniu 16 stycznia 2015 r. ustawy o zmianie ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego w latach 2008–2015 oraz niektórych innych ustaw, wprowadza do jej tekstu następujące poprawki:

- 1) w art. 1 w pkt 4, w ust. 1 po wyrazie „dotacji” dodaje się wyraz „budżetowej”;
- 2) w art. 1 w pkt 5, w art. 8b po ust. 1 dodaje się ust. ... w brzmieniu:

„... Dla przedsiębiorstwa górniczego, o którym mowa w art. 8a ust. 1, które przed dniem 1 stycznia 2016 r. zbyło nieodpłatnie na rzecz przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, kopalnię, zakład górniczy lub jego oznaczoną część, prowadzące wydobycie węgla kamiennego lub roboty górnicze, kosztem uzyskania przychodów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych jest również wartość początkowa środków trwałych w części nie pokrytej sumą odpisów amortyzacyjnych, o których mowa w art. 16h ust. 1 pkt 1 tej ustawy, wchodzących w skład takiej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części.”;
- 3) w art. 1 w pkt 5, w art. 8b w ust. 2 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„W tym zakresie art. 32 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, w części dotyczącej sposobu ujęcia księgowego odpisu aktualizującego z tytułu utraty wartości środków trwałych, nie stosuje się.”;

- 4) w art. 1 w pkt 5:
a) w poleceniu nowelizacyjnym wyrazy „art. 8a–8f” zastępuje się wyrazami „art. 8a–...”,
b) skreśla się art. 8e;
- 5) w art. 1:
a) w pkt 8, w art. 10 skreśla się wyraz „górnice”,
b) w pkt 10, w ust. 2 skreśla się wyraz „górnicego”;
- 6) w art. 1 w pkt 9, rozdział 3a otrzymuje brzmienie:

„Rozdział 3a

Restrukturyzacja zatrudnienia w kopalniach likwidowanych

Art. 11a. 1. W okresie likwidacji kopalni, zakładu górnicego lub jego oznaczonej części, nabytych po dniu 1 stycznia 2015 r. przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, pracownikom nieposiadającym uprawnień emerytalnych przysługuje:

- 1) urlop górniczy albo
- 2) urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, albo
- 3) jednorazowa odprawa pieniężna.

2. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, są przyznawane pracownikowi na jego wniosek za zgodą pracodawcy, jeżeli przed dniem złożenia wniosku nie korzystał z takich uprawnień.

3. Urlop górniczy oraz urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, mogą być udzielone pracownikowi tylko jeden raz.

4. Osoba korzystająca z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, traci to uprawnienie, jeżeli w czasie korzystania z niego:

- 1) podjęła pracę pod ziemią na podstawie stosunku pracy lub umowy cywilnoprawnej;

2) nabyła uprawnienia emerytalne.

5. Uprawnienia, o których mowa w ust. 1, nie ograniczają uprawnień określonych ustawą z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz. U. Nr 90, poz. 844, z późn. zm.).

Art. 11b. 1. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, przysługuje pracownikowi zatrudnionemu pod ziemią w kopalni, zakładzie górniczym lub jego oznaczonej części, nabytych po dniu 1 stycznia 2015 r. przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, któremu ze względu na wiek, łączny staż pracy lub staż pracy pod ziemią wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy brakuje nie więcej niż cztery lata do nabycia prawa do emerytury – w wymiarze do czterech lat.

2. Urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, przysługuje pracownikowi zatrudnionemu w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, nabytych po dniu 1 stycznia 2015 r. przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, któremu ze względu na wiek, łączny staż pracy lub staż pracy wykonywanej stale i w pełnym wymiarze czasu pracy brakuje nie więcej niż trzy lata do nabycia prawa do emerytury – w wymiarze do trzech lat.

3. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, przysługuje pracownikowi w wymiarze do czterech lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2020 r.

4. Urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, przysługuje pracownikowi w wymiarze do trzech lat pod warunkiem, że skorzystanie z niego pozwoli mu nabyć prawo do emerytury przed dniem 1 stycznia 2019 r.

5. Urlop górniczy oraz urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, mogą być udzielone przez pracodawcę po ustaleniu przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych okresów uprawniających pracownika do emerytury i okresu tych urlopów niezbędnego do nabycia uprawnień emerytalnych.

6. Urlop górniczy, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1, traktuje się

na równi z okresem pracy górniczej uprawniającym do nabycia uprawnień emerytalnych. Okres urlopu górniczego uwzględnia się również przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej, o której mowa w art. 50e ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 1440, z późn. zm.).

7. Okres urlopu dla pracowników zakładu mechanicznej przeróbki węgla, o którym mowa w art. 11a ust. 1 pkt 2, traktuje się na równi z okresami pracy w szczególnych warunkach, uprawniającymi do emerytury pomostowej, o której mowa w ustawie z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. Nr 237, poz. 1656 z późn. zm.).

8. Skorzystanie z urlopu górniczego oraz urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, jest dobrowolne.

9. Urlop górniczy oraz urlop dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, mogą być przyznane pod warunkiem rozwiązania z pracownikiem z jego inicjatywy umowy o pracę za porozumieniem stron z dniem zakończenia urlopu. Uzgodnienie trybu rozwiązania umowy o pracę następuje przed przyznaniem urlopu.

Art. 11c. 1. W okresie korzystania z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, pracownik otrzymuje świadczenie socjalne w wysokości 75% miesięcznego wynagrodzenia obliczanego jak wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy.

2. Do podstawy obliczania wynagrodzenia za urlop wypoczynkowy, o którym mowa w ust. 1, wlicza się:

- 1) nagrodę z okazji „Dnia Górnika” w wysokości 1/12 ostatniej wypłaconej pracownikowi nagrody;
- 2) dodatkową nagrodę roczną w wysokości 1/12 ostatniej wypłaconej pracownikowi nagrody;
- 3) nagrodę jubileuszową w wysokości 1/60 nagrody, a w przypadku ratowników górniczych 1/36 ostatniej wypłaconej pracownikowi nagrody.

3. W okresie korzystania z urlopu górniczego albo urlopu dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, pracownikowi nie przysługuje urlop wypoczynkowy.

4. Urlopy górnicze oraz urlopy dla pracowników zakładu przeróbki mechanicznej węgla, o których mowa w art. 11a ust. 1 pkt 1 i 2, są finansowane przez przedsiębiorstwo, o którym mowa w art. 8 ust. 1, z dotacji budżetowej.

5. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania dotacji budżetowej przeznaczonej na finansowanie świadczenia, o którym mowa w ust. 1,
- 2) tryb przyznawania i wypłacania świadczenia, o którym mowa w ust. 1;
- 3) tryb rozliczania dotacji budżetowej,
- 4) warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanej dotacji budżetowej

– biorąc pod uwagę rodzaj oraz zapewnienie sprawności wypłacania świadczenia, o którym mowa w ust. 1, na finansowanie którego będzie przyznana dotacja.

Art. 11d. 1. Jednorazowa odprawa pieniężna, o której mowa w art. 11a ust. 1 pkt 3, przysługuje pracownikom, z którymi rozwiązywana jest za porozumieniem stron umowa o pracę po dniu 1 stycznia 2015 r., nie później jednak niż do dnia 31 grudnia 2015 r., zatrudnionym na dzień 1 stycznia 2015 r.:

- 1) w zakładzie przeróbki mechanicznej węgla przez okres nie krótszy niż 5 lat;
- 2) na powierzchni kopalni i posiadającym co najmniej 5-letni staż pracy w przedsiębiorstwie górniczym, innym niż wymienieni w pkt 1.

2. Pracownikom, o których mowa w ust. 1, przysługuje odprawa w wysokości 12-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia z pierwszego półrocza roku poprzedzającego rozwiązanie umowy o pracę w kopalni, w której pracownik był zatrudniony.

Art. 11e. W przypadku nieskorzystania przez pracownika likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, z uprawnień, o których mowa w art. 11a ust. 1, w terminie do dnia zakończenia w niej wydobycia węgla kamiennego pracodawca rozwiązuje umowę o pracę z pracownikiem na zasadach określonych w ustawie z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników.

Art. 11f. 1. Restrukturyzacja zatrudnienia oraz pokrycie bieżących strat produkcyjnych przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, w likwidowanej kopalni, zakładzie górniczym lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11 a ust. 1, finansowane są przez to przedsiębiorstwo, z dotacji budżetowej.

2. Wysokość dotacji, o której mowa w ust. 1, jest pomniejszana o środki pozyskane na ten cel z innych źródeł, w tym ze środków własnych oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

3. Minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu, przeznaczy w 2015 r., ze środków Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, nie więcej niż 1 mld zł na pokrycie wydatków z tytułu jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1 z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia.

4. Środki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu przekaże, na wniosek ministra właściwego do spraw gospodarki, w terminie 30 dni od daty wpływu wniosku, na rachunek bankowy wskazany przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

5. Wydatki Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych na pokrycie kosztów jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, skompensowane zostaną dochodami Funduszu w wysokości nie więcej niż 1 mld zł pochodzącymi z przychodów z prywatyzacji, o których mowa w przepisach ustawy z dnia 30 sierpnia 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. z 2013 r. poz. 216, z późn. zm.),

które przekaże na rachunek Funduszu minister właściwy do spraw Skarbu Państwa.

6. W celu umożliwienia sfinansowania ze środków pozyskanych z Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, minister właściwy do spraw pracy – dysponent Funduszu, w terminie 7 dni od daty wpływu wniosku ministra właściwego do spraw gospodarki, o którym mowa w ust. 4, dokona zmiany w projekcie planu finansowego Funduszu lub planie finansowym Funduszu na 2015 r. przez zwiększenie planowanych wydatków Funduszu powiększających koszty Funduszu o nie więcej niż 1 mld zł z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, z tytułu restrukturyzacji zatrudnienia, w ciężar pozostałości środków Funduszu z okresów poprzednich zapisanych w projekcie planu finansowego Funduszu lub w planie finansowym Funduszu jako stan na początek 2015 r.

7. Dysponentem środków przeznaczonych na wypłatę jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, jest minister właściwy do spraw gospodarki.

8. Podstawą przyznania środków przeznaczonych na wypłatę jednorazowych odpraw pieniężnych wypłacanych pracownikom likwidowanej kopalni, zakładu górniczego lub jego oznaczonej części, o których mowa w art. 11a ust. 1, oraz środków na pokrycie bieżących strat produkcyjnych przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jest umowa zawarta między ministrem właściwym do spraw gospodarki a tym przedsiębiorstwem.

9. Środki przyznane na podstawie umowy, o której mowa w ust. 8, wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem lub niewykorzystane podlegają zwrotowi na rachunek wskazany przez ministra właściwego do spraw gospodarki.

Art. 11g. Monitoring zmian stanu zatrudnienia w kopalniach likwidowanych, w tym wykorzystania uprawnień i świadczeń, o których

mowa w art. 11a ust. 1, oraz rejestr pracowników, którzy skorzystali z uprawnień i świadczeń określonych ustawą, prowadzi Agencja Rozwoju Przemysłu S.A.

Art. 11h. 1. Minister właściwy do spraw gospodarki określi, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania środków przeznaczonych na wypłatę jednorazowych odpraw pieniężnych,
- 2) szczegółowe warunki i tryb przyznawania oraz sposób wykorzystania środków na pokrycie bieżących strat produkcyjnych przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1,
- 3) warunki i tryb wypłacania środków, o których mowa w pkt 1 i 2,
- 4) tryb rozliczania środków, o których mowa w pkt 1 i 2,
- 5) szczegółowe warunki powodujące cofnięcie lub czasowe wstrzymanie wypłaty przyznanych środków

– biorąc pod uwagę przeznaczenie środków oraz zapewnienie sprawności wypłacania jednorazowych odpraw pieniężnych i pokrywania bieżących strat produkcyjnych przedsiębiorstwa, o którym mowa w art. 8 ust. 1, na finansowanie których będą przyznane środki o których mowa w art. 11f.

2. Niewykorzystane środki, o których mowa w art. 11f ust. 3 i 4, są zwracane do budżetu państwa w terminie do dnia 31 marca 2019 r.”;

- 7) po art. 4 dodaje się art. ... w brzmieniu:

„Art.... Przepis art. 8b ust. 2 ustawy wymienionej w art. 1 może być zastosowany po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy kończący się 31 grudnia 2014 roku.”.

WNIOSKI MNIEJSZOŚCI

1) w art. 1 po pkt 2 dodaje się pkt ... w brzmieniu:

„...”) po art. 3 dodaje się art. 3a w brzmieniu:

„Art. 3a. 1. Minister właściwy do spraw z zakresu sprawowania nadzoru właścicielskiego przeprowadza corocznie audyt kosztów ogólnych zarządu przedsiębiorstw górniczych.

2. Informację o wynikach przeprowadzonego audytu, o którym mowa w ust. 1 minister właściwy do spraw z zakresu sprawowania nadzoru właścicielskiego przedstawia Sejmowi i Senatowi corocznie, nie później niż do dnia 31 marca.”;”;

2) w art. 1 skreśla się pkt 3;

3) po art. 3 dodaje się art. ... w brzmieniu:

„... W ustawie z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2013 r. poz. 254, z późn. zm.) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Art. 9. 1. Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, ustali wykaz podmiotów, o których mowa w art. 1, o szczególnym znaczeniu dla państwa, w których maksymalna kwota wynagrodzenia miesięcznego może być podniesiona o 50%, uwzględniając w szczególności:

- 1) rodzaj świadczonych usług lub przedmiot produkcji;
- 2) zasięg działania podmiotu;
- 3) obroty podmiotu;
- 4) liczbę pracowników zatrudnionych w podmiocie.

2. Prezes Rady Ministrów, w drodze rozporządzenia, ustali wykaz podmiotów, o których mowa w art. 1 oraz wykaz przedsiębiorstw górniczych, w których maksymalna kwota wynagrodzenia miesięcznego podmiotów, o których mowa w art. 2 może być obniżona o 60 %, uwzględniając w szczególności:

- 1) rodzaj świadczonych usług lub przedmiot produkcji;
 - 2) zasięg działania podmiotu;
 - 3) obroty podmiotu.”;”;
- 4) po art. 5 dodaje się art. ... w brzmieniu:

„... W stosunku do podmiotów świadczących usługi w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem górniczym w sprawach dotyczących wynagrodzenia, świadczeń dodatkowych, nagród rocznych, odpraw nie ma zastosowania przepis 3 ust. 2 ustawy z dnia 3 marca 2000 r. o wynagradzaniu osób kierujących niektórymi podmiotami prawnymi (Dz. U. z 2013 r. poz. 254, z późn. zm.).”.